

**Oikaisuvaatimus sivistysjohtajan viran täyttämistä koskevasta kunnanhallituksen päätöksestä
11.9.2023 § 282**
Kunnanhallitus 20.11.2023 § 392
897/01.01.01/2020

Valmistelija	hallintojohtaja Jaana Suihkonen etunimi.sukunimi@kirkkonummi.fi , puh. 09 29671 (vaihe)
Päätösehdotus	Hallintojohtaja Suihkonen Jaana Kunnanhallitus päättää kumota 11.9.2023 § 282 antamansa päätöksen sivistysjohtajan viran täyttämistä ja palauttaa asian valmisteluun viranhauun uusimista varten.
Käsittely	Hallintojohtaja Jaana Suihkonen toimi esittelijänä tämän pykälän aikana ja esitteli asiaa kokouksessa. Kunnanvaltuuston II varapuheenjohtaja Minna Hakapää saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana klo 15.10.
Päätös	Kunnanhallitus päätti yksimielisesti ehdotuksen mukaisesti.
Tiedoksi	Kaikki virkaa hakeneet
Selostus	Päätösesityksen perustelut: <i>Oikaisuvaatimusoikeus ja määräaika</i> Kuntalain 137 §:n mukaan oikaisuvaatimuksen saa tehdä se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Kuntalain 138 §:n mukaan oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annetun lain 19 §:n mukaan tavallista sähköistä tiedoksiantoa noudattaen asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Päätös on annettu oikaisuvaatimuksen tekijälle tiedoksi sähköpostitse 19.9.2023 ja oikaisuvaatimus on saapunut kunnan kirjaamoon 6.10.2023. Oikaisuvaatimuksen tekijä on asiassa asianosainen ja oikaisuvaatimus on tehty määräajassa. Oikaisuvaatimus otetaan näin ollen tutkittavaksi. <i>Oikaisuvaatimuksen keskeinen sisältö</i> Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että päätös tulee kumota lainvastaisena ja että hänet valitaan ansioituneempana hakijana virkaan. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että päätös on ristiriidassa hallinnon yleisten oikeusperiaatteiden kanssa ja päätöksenteossa on sekä muoto- että asiavirheitä. Oikaisuvaatimuksessa tuodaan esiin, että sivistystoimen virkaa täyttäessä esittelijänä toimi kunnanjohtajana, joka oli myös nimetty virkaan valitun henkilön hakemuksessa suosittelijaksi. Tästä syystä ei voida olettaa, että

esittelijä olisi toiminut puolueettomasti asiaa esitellessään. Oikaisuvaatimuksen tekijä viittaa hallintolain esteellisyysperusteisiin ja vaatimukseen hallintotoiminnan puolueettomuudesta.

Oikaisuvaatimuksessa esitetään edelleen, että lainsäädäntö velvoittaa valitsemaan virkasuhteiseen tehtävään soveltamalla perustuslain 125 §:n yleisiä nimitysperusteita ja arvioimalla, kuka hakijoista on ansioitunein. Ansioituneisuutta tulee tarkastella erityisesti suhteessa työnantajan ilmoittamiin painotuksiin, jotka käyvät ilmi hakuilmoituksesta. Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo, että kunnanhallituksen valintapäätös on perustuslain 125 §:n vastainen.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on arvioinut ansioituneisuuttaan suhteessa virkaan valittuun henkilöön. Hakuajan päätyttyä oikaisuvaatimuksen tekijällä on ollut kokemusta sivistystoimen johtajan sekä toimialajohtajan viran hoitamisesta, kun taas virkaan valitulla ei ollut tällaista kokemusta. Oikaisuvaatimuksen tekijällä on pidempi kokemus kunnallishallinnon johtotehtävistä, koulutuksen puolesta laajempi pätevyys, laajempi toimialatuntemus ja kokemusta tiedolla johtamisesta. Oikaisuvaatimuksen tekijän soveltuvuusarvioinnissa ei ole ilmennyt mitään sellaista, joka olisi haitaksi tai riskitekijä sivistystoimenjohtajan viran hoitamisessa.

Oikaisuvaatimuksen tekijän äidinkieli on ruotsi ja valtionhallinnon kielitutkinto suomen kielessä (erinomaiset taidot). Virkaan valitun henkilön äidinkieli on suomi ja hänen oman arvionsa mukaan (LinkedIn-sivu) hänen ruotsin kielen taitonsa ovat rajalliset. Oikaisuvaatimuksen tekijä tuo esiin, että haastatteluryhmä on hakijavertailuksessa todennut, että virkaan valitun henkilön kielitaidot ovat neljän kärkihakijan huonoimmat.

Oikaisuvaatimuksessa tuodaan esiin, että haastatteluryhmän jäsenet ovat arvioineet hakijoiden sopivuutta tehtävään pisteytysjärjestelmällä, jolla hakijat on asetettu järjestykseen kriittisten menestystekijöiden osalta. Oikaisuvaatimuksen tekijä kyseenalaistaa haastatteluryhmän osaamista soveltuvuusarvioinnin tulkinnassa. Pisteyttäminen ei ole ollut objektiivista, vaan pisteet on annettu niin, että on saatu haluttu tulos. Lisäksi ratkaisua ei voida perustaa sellaisille kriteereille, jotka eivät olleet mainittuna hakuilmoituksessa, vaan hakijoita on arvioitava suhteessa etukäteen vahvistettuihin valintakriteereihin ja konkreettisiin työtehtäviin.

Oikaisuvaatimuksen tekijä katsoo lisäksi, että kunnanhallituksen päätös rikkoo yhdenvertaisuuslaissa mainittua henkilöön liittyvää syrjintäkieltoa kielen perusteella. Koska kunnanhallitus on valinnut virkaan henkilön, joka ei täytä viran kielivaatimusta, on toimittu lainvastaisesti ja syrjitty oikaisuvaatimuksen tekijää hakijana.

Oikaisuvaatimuksen tekijä vaatii, että kunnanhallituksen päätöstä sivistysjohtajan viran täyttämisestä ei panna täytäntöön ennen oikaisuvaatimukseen annettavan ratkaisun tuleamista lainvoimaiseksi.

Oikaisuvaatimus on kokonaisuudessaan tämän päätösesityksen oheismateriaalina.

Asian oikeudellinen arviointi

Hallintolain 6 §:n mukaan viranomaisen toimien on oltava puolueettomia. Esteellisyydestä säädetään hallintolain 27 §:ssä, jonka mukaan virkamies ei esteellisenä saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä.

Hallintolain esitöiden (HE 72 /2002 vp, 27 §:n yksityiskohtaiset perustelut) mukaan säännöksessä käytetyt ilmaisut käsittelyyn osallistumisesta ja läsnäolosta asiaa käsiteltäessä ovat sisällöltään laajoja. Niillä ei tarkoiteta pelkästään ratkaisun tekemistä vaan myös toimia, jotka välittömästi edeltävät asian ratkaisemista. Näitä ovat asian esittely ja valmistelu.

Hallintolain 28 §:ssä säädetään esteellisyysperusteista. Lainkohdan 1 momentin 2-kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos hän avustaa taikka edustaa asianosaista tai sitä, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa (ns. edustusjäävi). Lisäksi 7-kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu (ns. yleislausekejäävi). Hallintolain esitöiden (HE 72 /2002 vp, 28 §:n yksityiskohtaiset perustelut) mukaan 7-kohta sisältää esteellisyyttä koskevan yleislausekkeen. Mainitun lainkohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu. Yleislausekkeen perusteella jää arvioitavaksi esimerkiksi kysymys niin sanotusta toisen asteen esteellisyydestä, jolla tarkoitetaan virkamiehen osallistumista asian aikaisempaan käsittelyyn alemmassa viranomaisessa. Toisen asteen jääviyteen on perinteisesti rinnastettu esteellisyyden aiheutuminen siitä, että virkamies on toisen viranomaisen ratkaistavaksi kuuluvassa asiassa antanut lausunnon tai esittänyt mielipiteensä. Yleislausekejäävi saattaa joskus tulla ikään kuin täydentävänä perusteena sovellettavaksi myös tilanteissa, joissa yksi tai useampi muista nimenomaisista esteellisyysperusteista jää toteutumatta, mutta tilanteessa kuitenkin ilmenee niihin osaltaan rinnastuvia piirteitä.

Ratkaisussa Vaasan HAO 14.04.2011 11/0168/3 oli kyseessä vastaavantyyppinen tilanne, jossa seurakunnan virkaa hakenut henkilö A oli nimennyt hakemuksessaan kirkkoneuvoston varapuheenjohtajan suosittelijakseen. Toinen hakija B oli tehnyt oikaisuvaatimuksen A:n valintaa koskevasta kirkkoneuvoston päätöksestä, jonka tekemiseen suosittelijana toiminut kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja ei ollut osallistunut. Suosittelijana toiminut kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja oli kuitenkin osallistunut kirkkoneuvostossa oikaisuvaatimuksen käsittelyyn ja aikaisemman päätöksen tultua kumotuksi muodollisella perusteella esittänyt A:n valitsemista virkaan.

Hallinto-oikeus totesi, että suosittelija puoltaa lähtökohtaisesti yhtä ehdokasta virkavalinnassa ja suosittelijan asema muistuttaa siten tilannetta, jossa henkilö avustaa tai edustaa asianosaista. Luottamus kirkkoneuvoston jäsenen puolueettomuuteen oli vaarantunut hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan tarkoittamalla tavalla, kun suosittelijaksi nimetty henkilö oli mainitulla tavalla osallistunut päätöksentekoon virkavaalissa, jossa hän oli toiminut yhden hakijan suosittelijana. Kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja oli siten ollut esteellinen.

Asianosaisen kuuleminen

Hallintolain 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Asian saa hallintolain 34 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaan ratkaista kuulematta, jos kuuleminen on ilmeisen tarpeetonta.

Asiassa on katsottu olevan tarpeen kuulla virkaan valittua henkilöä. Hänelle on lähetetty kirjallinen kuulemisilmoitus 2.11.2023. Kuultava ei

määräajassa esittänyt vastinettaan kuulemisilmoitukseen. Muiden virkaa hakeneiden kuulemisen arvioidaan olevan hallintolain 34 §:n 2 momentin 5 kohdan mukaisesti ilmeisen tarpeetonta, koska he eivät ole hakeneet muutosta kunnanhallituksen päätökseen 11.9.2023 § 282 koskien sivistysjohtajan viran täyttämistä, eikä päätöksellä vaikuteta suoraan heidän oikeusasemaansa.

Johtopäätökset

Kuntalain 144 §:n mukaan oikaisuvaatimukseen sovelletaan hallintolakia siltä osin kuin kuntalaissa ei toisin säädetä.

Hallintolain 49 g §:n mukaan otettuaan oikaisuvaatimuksen tutkittavakseen viranomaisen voi muuttaa hallintopäätöstä, kumota päätöksen tai hylätä oikaisuvaatimuksen. Lain esitöiden (HE 226/2009) mukaan asia voidaan kumoamisen ohella palauttaa ensi asteen päätöksentekoviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi.

Kunnanhallitus katsoo edellä mainittuun viitaten, että luottamus esittelijän puolueettomuuteen on hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan tarkoittamalla tavalla vaarantunut, kun hänet on virkaan valitun henkilön hakemuksessa nimetty suosittelijaksi. Edellä mainittuun Vaasan hallinto-oikeuden ratkaisuun viitaten voidaan todeta, että yleislausekkeen mukaisen esteellisyyden täyttymisessä huomioidaan se, että suosittelijana toimiminen myös muistuttaa toista esteellisyysperustetta, jossa virkamies olisi esteellinen, jos hän avustaisi taikka edustaisi asianosaista tai sitä, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa. Kunnanhallitus toteaa lisäksi, että suosittelijana toimiminen voidaan rinnastaa hallintolain 28 §:n esitöissä mainittuun tilanteeseen, jossa virkamies on toisen viranomaisen ratkaistavaksi kuuluvassa asiassa esittänyt mielipiteensä.

Edellä mainitun perusteella kunnanhallitus katsoo, että päätöksenteossa on tapahtunut menettelyvirhe, jonka vuoksi päätös tulee kumota ja palauttaa uudelleen valmisteluun viranhaun uusimista varten. Viran hoito ennen lainvoimaista virkavalintaa on toteutettu määräaikaisin virkajärjestelyin ja perustuu erilliseen päätöksentekoon.

Kunnanhallitus katsoo, että muita oikaisuvaatimuksessa esitettyjä huomioita ei ole tarvetta tässä kohtaa tutkia, koska päätös ja sen myötä virkavalinta tulee kumottavaksi yleislausekejääviydestä johtuvan menettelyvirheen vuoksi. Kunnanhallitus kehottaa viranhaun uusimisessa ottamaan tarpeellisessa määrin huomioon myös oikaisuvaatimuksessa esitetyt muut seikat.

Oheismateriaali: Oikaisuvaatimus (päiväty 5.10.2023)